

המעשר, ובגמרא לקמן צא א יתבאר ענין זה.

יב. ואם היתה בת כהן — הרי זו נפסלת מן התרומה, כדין אשת איש שזינתה שהיא נפסלת מן בתרומה. (14)

יג. ואין יורשין של זה ויורשין של זה — יורשין את כתובתה, כמו שיתבאר בגמרא מהי ה"כתובה" האמורה כאן.

יד. ואם מתו שניהם (15) עד שלא נתנו גט — אחיו של זה ואחיו של זה, חולצין ולא מייבמין.

אחיו של ראשון חולץ לה מן התורה, שהרי אשתו של אחיו המת היא, אך אינו מייבם אותה, מדרבנן [והטעם יתבאר בהערות לקמן צא א].

ואילו אחיו של שני, צריך לחלוץ לה מדרבנן, לפי שעשאוה חכמים כאילו היא גם אשת השני, לחומרא, על אף שאין היא אשתו של אחיו המת כלל. (16)

ומביאה עתה המשנה את דבריהם של שלשה תנאים, החולקים על תנא קמא, כל אחד בפרט אחר —

רבי יוסי, חולק על דברי התנא קמא, הסובר שאין לה כתובה לא על זה ולא על זה, ואומר:

כתובתה — על נכסי בעלה הראשון.

רבי אלעזר, חולק על דברי התנא קמא, הסובר שלא זה וזה זכאים במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה, ואומר:

הראשון — זכאי במציאתה, ובמעשה ידיה, ובהפרת נדריה.

רבי שמעון, חולק על דברי התנא קמא, הסובר שאם מתו, אחיו של זה ואחיו של זה חולצין ואין מייבמין, ואומר:

ביאתה או חליצתה מאחיו של ראשון — פוטרת צרתה!

כלומר: אחיו של ראשון, אף מייבם, אם ירצה, וביאה כשרה היא הפוטרת אף את צרתה, כדין שתי יבמות שנפלו לפני יבם, שביאת אחת מהן או חליצתה פוטרת את השניה. (17)

וכן חולק רבי שמעון על דברי התנא קמא הסובר שהולד ממזר מזה ומזה, ואומר:

14. דין זה יתבאר יותר בגמרא צא א ובהערות שם.

15. המשנה יכולה להתבאר בשלש אופנים:
א. מתו שניהם ולא נתנו גט, כן פירש מהרש"א צא א.

ב. מת זה או זה, והשני חי ולא נתן גט. מהרש"א שם בשם יש מפרשים. וכתב שאין משמעות הלשון כן.

ג. מת זה או זה והשני גירש.

16. הטעם שצריך השני לחלוץ, הוא מאותו טעם שצריכה גט מן השני אף שאינה אשתו, ומשום שמה יאמרו: גירש זה ונשא זה.

ונחלקו אחרונים בדין יבמו של שני, אם הוא אסור לקחתה או שאין ביבמו תורת יבום, ויתבאר בהערות לקמן צא א.

17. כך היא דעת רש"י, וכן היא דעה אחת בתוספות לעיל יא א ד"ה רבי שמעון, שלרבי